

Sarajevo, 28.05.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
21.05.2018.- 25.05.2018.

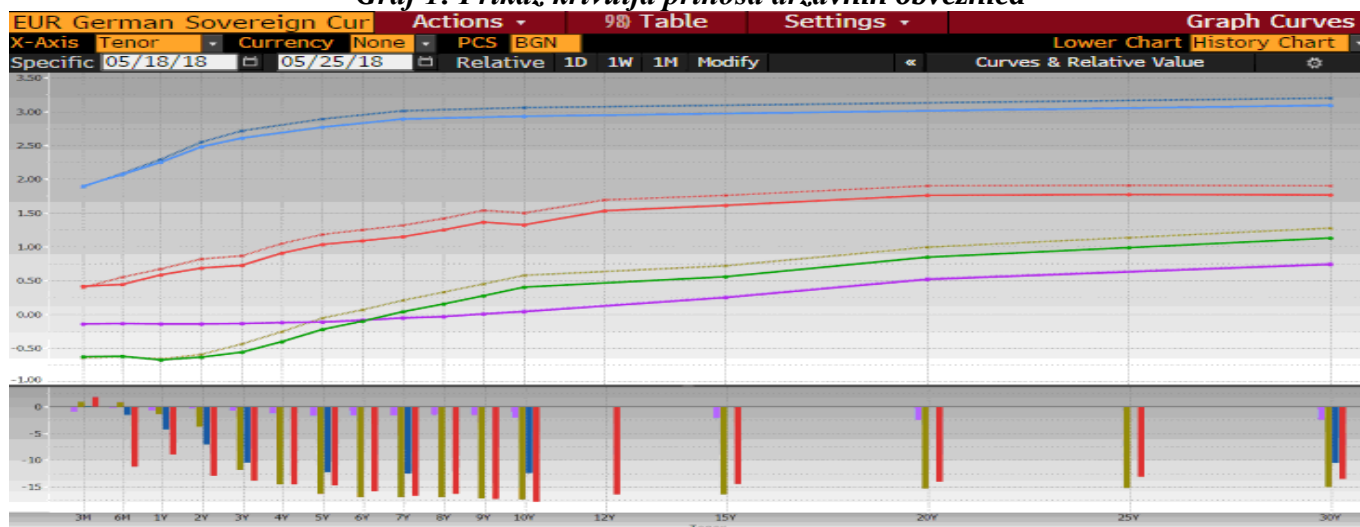
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	18.5.18	-	25.5.18		18.5.18	-	25.5.18		18.5.18	-	25.5.18		18.5.18	-	25.5.18	
2 godine	-0,58	-	-0,62	↘	2,55	-	2,48	↘	0,82	-	0,69	↘	-0,14	-	-0,14	→
5 godina	-0,05	-	-0,22	↘	2,89	-	2,77	↘	1,18	-	1,03	↘	-0,10	-	-0,12	↘
10 godina	0,58	-	0,41	↘	3,06	-	2,93	↘	1,50	-	1,32	↘	0,06	-	0,04	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	18.5.18	-	25.5.18	
3 mjeseca	-0,592	-	-0,595	↘
6 mjeseci	-0,627	-	-0,618	↗
1 godina	-0,628	-	-0,654	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 25.05.2018. godine (pune linije) i 18.05.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica jačih europskih zemalja su tijekom proteklog tjedna zabilježili smanjenje od 4 do 17 baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan pod utjecajem povećane tražnje za sigurnijom financijskom aktivom, ali i pod utjecajem špekulacija da stopa inflacije u eurozoni tijekom ove godine neće bilježiti očekivani tempo rasta. Međutim, prinosi italijanskih i španjolskih obveznica su zabilježili značajno povećanje zbog jačanja političkih tenzija u ove dvije zemlje. Najveći rast su zabilježili prinosi obveznica kraćeg roka dospelja te su prinosi španjolskih dvogodišnjih obveznica povećani za 15 baznih bodova na tjednoj razini, a prinosi italijanskih dvogodišnjih obveznica rast od 39 baznih bodova. Nemogućnost formiranja vlade Italije i najava novih izbora u ovoj zemlji su bili glavni čimbenici koji su utjecali na ovakvo kretanje prinosa italijanskih obveznica, dok su u Španjolskoj socijalisti tražili preispitivanje povjerenja premijeru španjolske Vlade Rajoyu.

Tijekom proteklog tjedna objavljen je **zapisnik s posljednje sjednice UV ECB, na osnovi kojeg su analitičari procijenili da je malo vjerojatno da će se stopa inflacije u eurozoni značajno približiti**

ciljanj razini od 2% u srednjem roku, a što je potaklo špekulacije o tome da bi program kupovine obveznica mogao biti nastavljen i nakon rujna ove godine. Član UV ECB-a Coeure je tijekom proteklog tjedna izjavio da aktualno usporenje ekonomskog rasta u eurozoni ne bi trebalo da promijeni plan zvaničnika ECB da krajem tekuće godine umanje monetarne stimulanse. On je, također, naveo da je njegov stav krajem protekle godine bio da program kupovine obveznica ne treba produžavati te da je i dalje pri tom stavu. Prema njegovim riječima, i dalje se očekuje jačanje ekonomskog rasta eurozone te rast stope inflacije ka razini nešto nižoj od ciljanih 2%. Njegov kolega Nowotny je izjavio da se gospodarstvo regije ne pregrijava te da neće doći do dramatičnog rasta inflacije. Sličnu izjavu je dao i član UV ECB-a Liikanen, koji je naveo da će biti potrebno vrijeme da se ubrza rast temeljne inflacije u eurozoni i podrži rast zvanične stope inflacije te je naveo i to da unatoč neizvjesnostima o načinu djelovanja nekonvencionalne monetarne politike, stimulativna monetarna politika je i dalje potrebna, kako bi se stopa inflacije vratila na ciljanu razinu od 2%.

Tijekom proteklog tjedna objavljeni su preliminarni PMI indeksi za eurozonu, koji upućuju na usporenje rasta prerađivačkog i uslužnog sektora ove regije. Williamson, glavni ekonomista IHS Markita, koji objavljuje PMI pokazatelje je izjavio da je stanje gospodarstva eurozone lošije nego što je bilo na početku godine, ali da ne treba biti preplašen usporenjem ekonomskog rasta, jer su razine PMI pokazatelja i dalje snažne.

Francuska je tijekom proteklog tjedna emitirala tromjesečne (-0,568%), šestomjesečne (-0,573%) i jednogodišnje (-0,567%), Nizozemska tromjesečne (-0,615%) i šestomjesečne (-0,591%) trezorske zapise, dok je Španjolska emitirala tromjesečne (-0,502%) i devetomjesečne (-0,368%), a ESM šestomjesečne (-0,585%) trezorske zapise. Njemačka je emitirala dvogodišnje obveznice po prinosu od -0,58%.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.) SVIBANJ	55,1	54,1	55,1
2.	Indeks potrošačkog povjerenja – EZ SVIBANJ	0,5	0,2	0,3
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka SVIBANJ	1020	102,2	102,2
4.	GfK potrošačkog povjerenja – Njemačka LIPANJ	10,8	10,7	10,8
5.	GDP – Njemačka (tromjesečno) finalno I tromjesečje	0,3%	0,3%	0,67%
6.	Izvoz – Njemačka I tromjesečje	-0,5%	-1,0%	2,6%
7.	Uvoz – Njemačka I tromjesečje	-0,5%	-1,1%	1,8%
8.	Stopa nezaposlenosti – Finska TRAVANJ	-	8,6%	8,8%
9.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) OŽUJAK	-	3,9%	6,7%

SAD

Prinosi američkih obveznica su smanjeni tijekom proteklog tjedna za 7 do 13 baznih bodova, prije svega pod utjecajem jačanja globalnih geopolitičkih tenzija, ali i umanjjenja očekivanja bržeg tempa rasta referentne kamatne stope tijekom ove godine. Tijekom proteklog tjedna objavljen je i zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, prema kojem je evidentno da članovi ovog tijela neće žuriti s povećanjem referentne kamatne stope. Pored toga, evidentno je i da će članovi FOMC-a nadgledati kretanje nagiba američke krive koja tijekom proteklih nekoliko mjeseci bilježi smanjenje nagiba. Predsjednik Feda iz Atlante Bostic, koji tijekom ove godine ima pravo glasa na sastancima FOMC-a, tijekom proteklog tjedna izjavio je da i dalje očekuje tri povećanja referentne kamatne stope tijekom ove godine, kao što je navedeno u prognozama Fedovih zvaničnika iz ožujka. Njegov kolega iz Mineapolisa Kashkari je izjavio da bi Fed pri povratku kamatnih stopa na „normalne razine“ trebalo da se drži neutralne monetarne politike i ne povećava referentnu kamatnu stopu naglo, dok ne budu evidentni dokazi o tome da plaće rastu i da je gospodarstvo SAD stvarno dostiglo razinu pune zaposlenosti.

Pozitivne informacije o postizanju sporazuma o trgovinskoj razmjeni SAD i Kine bile su nadjačane špekulacijama o tome da li će biti organiziran sastanak predsjednika SAD i Sjeverne Koreje 12.6.2018. godine. Iako je predsjednik SAD Trump tijekom proteklog tjedna otkazao ovaj sastanak, krajem tjedna i tijekom vikenda na tržištu su se pojavile informacije o tome da bi do njega, ipak, moglo doći.

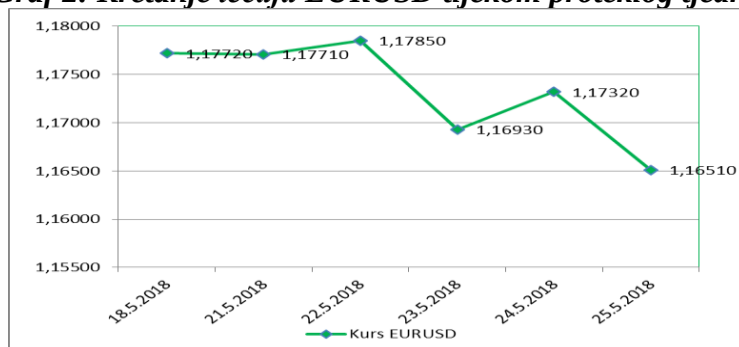
Američki dionički indeks Dow Jones je tijekom proteklog tjedna zabilježio blagi rast od 0,15%, dok je indeks S&P 500 povećan za 0,31%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks povjerenja Sveučilišta iz Mičigena SVIBANJ	98,8	98,0	98,8
2.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M) TRAVANJ	-0,9%	-2,5%	1,1%
3.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M) TRAVANJ	-2,1%	-1,5%	2,0%
4.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Kansas Sitija SVIBANJ	20	29	26
5.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Ričmonda SVIBANJ	10	16	-3
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 19. SVIBNJA	220.000	234.000	223.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecioirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1772 na razinu od 1,1651, što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 1,03%.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Guverner Bank of England (BoE) Carney početkom prošlog tjedna izjavio je da očekuje da će britanska ekonomija odskočiti od slabog početka godine, kada je bila pogođena velikim snježnim olujama, zadržavajući perspektivu viših kamatnih stopa. Iako je još u veljači ove godine iz BoE priopćeno da će cijene zabilježiti rast i prije nego što to investitori očekuju, na sastanku MPC BoE ovog mjeseca većina članova je glasovala za zadržavanje referentne kamatne stope na razini od 0,5%. Carney je izjavio da istraživanja pokazuju da kućanstva i kompanije u značajnoj mjeri očekuju povećanje referentne kamatne stope u ovoj godini. Međutim, neočekivan pad inflacije u travnju (na 2,4% s 2,5% u ožujku), povećao je sumnje u to kada će BoE ponovo povećati kamatne stope.

Zamjenik guvernera BoE Ramsden krajem tjedna izjavio je da je pad potrošačkih kredita jedan od čimbenika koji bi mogao dovesti do usporavanja potrošnje u Velikoj Britaniji.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P I TROMJESEČJE	0,1%	0,1%	0,4%
2.	GDP ((G/G) P I TROMJESEČJE	1,2%	1,2%	1,8%
3.	Inflacija (G/G) TRAVANJ	2,5%	2,4%	2,5%
4.	Temeljna inflacija (G/G) TRAVANJ	2,2%	2,1%	2,3%
5.	Izvoz (Q/Q) P I TROMJESEČJE	0,4%	-0,5%	-0,9%
6.	Uvoz (Q/Q) P I TROMJESEČJE	0,1%	-0,6%	0,4%
7.	Rightmove cijene kuća (G/G) SVIBANJ	-	1,1%	1,6%
8.	Indeks cijena kuća (G/G) OŽUJAK			
9.	Pozajmice javnog sektora-isključ. banke (u mlrd GBP) TRAVANJ	8,5	7,8	0,8
10.	Indeks maloprodajnih cijena (G/G) TRAVANJ	3,4%	3,4%	3,3%
11.	Indeks uslužnog sektora (M/M) OŽUJAK	0,1%	0,1%	-0,3%
12.	Indeks ukupnih poslovnih investicija (G/G) P I TROMJESEČJE	-	-0,2%	0,3%

Tijekom proteklog tjedna GBP je blago deprecirala u odnosu na EUR kao i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,87391 na razinu od 0,87552, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3469 na razinu od 1,3309.

JAPAN

Početkom proteklog tjedna japanski premijer je izjavio da očekuje da će BoJ nastaviti raditi u skladu s ciljem stabilnosti cijena. U međuvremenu, objavljena je vijest da će Japan odložiti vremenski okvir za bilansiranje proračuna za pet godina do 2025. godine. Time se premijeru Abeu ostavlja prostor da omogući fiskalne olakšice kako bi se umanjili učinci ekonomskog udara, koji je posljedica povećanja poreza na promet iduće godine. Također, japanska Vlada će vjerojatno ukloniti ograničenja troškova vezanih za socijalne pomoći, koja su postavljena u protekle tri godine.

Krajem tjedna član MPC BoJ Sakurai je izjavio da bi prekomjerna monetarna ublažavanja mogla destabilizirati japansku ekonomiju te je predložio da BoJ može smanjiti program kvantitativnih olakšica, ako rast nastavi da jača. Također, Sakurai je upozorio na to da BoJ mora imati na umu da produžavanje monetarnih stimulansa može ugroziti profit financijskih institucija i narušiti japanski bankarski sustav.

Bloomberg je objavio vijest da ekonomisti JPMorgan Chase&Co očekuju da će BoJ povećati ciljanu razinu prinosa na desetogodišnje obveznice u srpnju iduće godine, dok je prethodno prognozirao prosinac ove godine.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

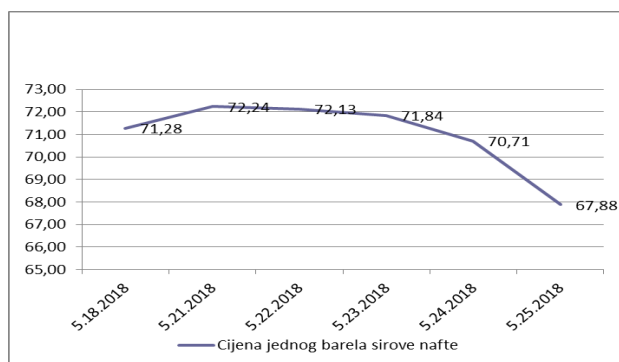
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	TRAVANJ	440,0	626,0	797,0
2.	Izvoz (G/G)	TRAVANJ	8,7%	7,8%	2,1%
3.	Uvoz (G/G)	TRAVANJ	9,8%	5,9%	-0,6%
4.	PMI indeks radnointenzivnog sektora P	SVIBANJ	-	52,5	53,8
5.	Indeks ukupne poslovne aktivnosti (M/M)	OŽUJAK			
6.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	TRAVANJ	-	22,0%	22,0%
7.	Vodeći indeks F	OŽUJAK	-	104,4	105,9
8.	Koicidirajući indeks F	OŽUJAK	-	116,3	116,0

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s razine 130,39 na razinu od 127,44. JPY je aprecirao i u odnosu na USD te je tečaj USDJPY smanjen s razine od 110,78 na razinu od 109,41.

NAFTA I ZLATO

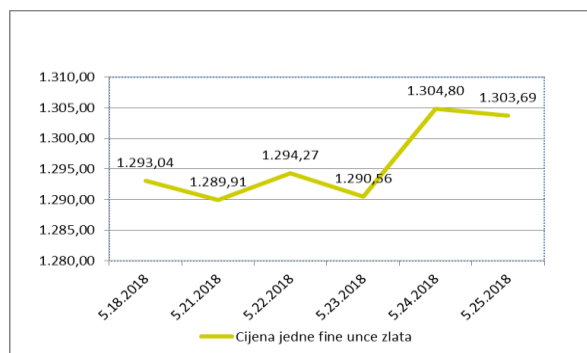
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 71,28 USD (60,55 EUR) te je tijekom tog dana bilježila rast pod utjecajem informacija da su ublažene tenzije u trgovinskim odnosima SAD i Kine. Pored toga, doprinos povećanju cijene nafte tog dana na najvišu razinu od studenoga 2016. godine dale su i informacije da je administracija SAD uvela određene sankcije Venecueli, jednoj od članica OPEC-a. Međutim, već naredni dan cijena nafte je smanjena pod utjecajem informacija o tome da bi ostale članice OPEC-a mogle povećati obujam proizvodnje nafte kako bi nadomjestile smanjenje isporuke ovog energenta iz Irana i Venecuele. Doprinos smanjenju cijene nafte tijekom proteklog tjedna dale su i informacije o povećanju američkih zaliha nafte. Ruski ministar za energetiku Novak je izjavio da bi zemlje sudionice u sporazumu o smanjenom obujmu proizvodnje nafte trebalo da razmotre izmjenu ovog sporazuma, odnosno potencijalno povećanje obujma proizvodnje s obzirom na to da je na tržištu ovog energenta došlo do bržeg uravnoteženja nego što se to očekivalo. Cijena nafte je u petak zabilježila značajno smanjenje pod utjecajem jačanja špekulacija o tome da će zemlje članice OPEC-a i Rusije na lipanjskoj sjednici donijeti odluku o povećanju obujma proizvodnje nafte te je na zatvaranju tržišta cijena jednog barela sirove nafte iznosila 67,88 USD (58,26 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.293,04 USD (1.098,40 EUR), a na zatvaranju tržišta u ponedjeljak je zabilježila najnižu razinu od prosinca 2017. godine pod utjecajem ublažavanja zabrinutosti investitora oko trgovinskih odnosa SAD i Kine, odnosno umanjenja očekivanja da će doći do eskalacije trgovinskog rata između ova dva gospodarstva, a što bi moglo da ima posljedice na globalne trgovinske odnose. Tijekom trgovanja proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala je pratila kretanje tečaja. Jačanje geopolitičkih tenzija u odnosima SAD i Sjeverne Koreje je u četvrtak utjecalo na značajan rast cijene zlata, koja je tog dana povećana za 14,24 USD na dnevnoj razini na najvišu razinu u posljednjih 10 dana. Međutim, aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera bila je dominantnija vijest u odnosu na jačanje političkih tenzija, ne samo na Dalekom istoku, nego i na području eurozone (nemogućnost formiranja italijanske vlade i politički problemi u Španjolskoj). Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.303,69 USD (1.118,95 EUR), što na tjednoj razini predstavlja rast od 10,65 USD, odnosno 0,82%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.